

Діана МАРКО

здобувачка освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ
Науковий керівник – Григорій МОНАСТИРСЬКИЙ, д-р. екон. наук,
професор, професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу
Західноукраїнського національного університету

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ КРИЗОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах воєнного стану кризова комунікація органів місцевого самоврядування зазнала значних змін та підвищення потреби у її вдосконаленні. Раніше питання цифрової трансформації поставало лише як частина загальної модернізації системи публічного управління, так як зараз це стало складовим елементом безпеки та забезпечення комунікації між регіонами країни. Координація дій під час надзвичайних ситуацій, ефективне забезпечення безперервності надання адміністративних послуг та роботи цифрових сервісів, оперативне інформування населення, а також чітка взаємодія між владою і громадянами стали критично важливими елементами функціонування територіальних громад в умовах війни.

Одним із ключових напрямів комунікаційної стратегії діяльності Міністерства цифрової трансформації України є розвиток цифрової інфраструктури громад та підтримка безперервності електронних сервісів. У період воєнного стану держава активно впроваджує системи резервного зберігання даних, захисту державних реєстрів та цифрової стійкості органів місцевого самоврядування. Важливим кроком стало розширення мережі «Пунктів незламності», «які у разі тривалого аварійного відключення електроенергії стають острівцем безпеки, стабільності, тепла та нашої єдності, функціонують цілодобово і безкоштовні для тимчасового перебування» [1].

Особливу увагу держава в межах реалізації політики кризового комунікаційного реагування спрямовує прифронтовим та деокупованим територіям, де інтернет, зв'язок і цифрові додатки є єдиним способом взаємодії населення з своїми рідними, екстреними службами та органами влади. Зазвичай на цих територіях місцеві служби активізують мобільні центри адміністративних послуг, встановлюють супутниковий інтернет, цифрові системи координації гуманітарної допомоги та електронні сервіси для внутрішньо переміщених осіб. Це дозволяє забезпечити безперервний доступ населення до необхідних першочергових комунікаційних можливостей та послуг навіть в умовах відсутності світла, пошкодження зв'язкових мереж та інфраструктури, а також знищеного, обмеженого транспортного сполучення.

Швидкість реагування на надзвичайні ситуації через комунікацію все більше залежить від рівня цифрової готовності громад, здатності органів місцевого самоврядування оперативно адаптуватися до нових викликів. Саме тому розвиток цифрових сервісів, кібербезпеки та електронної взаємодії між владою і населенням сьогодні є не лише напрямом модернізації управління, а й важливим чинником стійкості держави в умовах війни.

Обласні військові адміністрації щороку подають дані щодо рівня цифрового розвитку своїх регіонів. На основі отриманої інформації Міністерство цифрової трансформації України здійснює оцінювання та формує аналітичний звіт, який відображає стан цифрової трансформації областей.

Одним із успішних державних рейтингових показників за 2025 рік є оцінка стану цифрової трансформації регіонів на прикладі Тернопільщини. Вона проводиться «для подальшого пошуку можливостей підтримки процесів цифровізації з боку держави, а також визначення пріоритетних напрямів цифрового розвитку громад та системного впровадження інструментів е-урядування, е-демократії» [2].

Оцінювання проводиться за системою індикаторів Індексу цифрової трансформації, де максимальний результат може

становити 100 балів відповідно до визначених критеріїв оцінювання.

Таблиця 1

**Значення Індексу цифрової трансформації
Тернопільської області за 2025 рік [2]**

№ з/п	Напрямок оцінювання	Значення індексу за 2025 рік
1	Цифрові навички	100
2	Цифровізація публічних послуг	65,47
3	Цифрова інфраструктура	63,08
4	Цифровізація територіальних громад	35,4
5	Цифрова економіка	18,41

Отже, результати Індексу цифрової трансформації регіонів України за 2025 рік демонструють, що Тернопільська область належить до регіонів із високим рівнем цифрового розвитку, отримавши 55 балів та посівши друге місце серед всіх областей України. Водночас аналіз субіндексів свідчить про нерівномірність цифрової трансформації регіону, тобто високі показники цифрових навичок населення та розвитку публічних електронних послуг поєднуються з нижчим рівнем цифровізації територіальних громад і особливо низьким показником цифрової економіки. Це свідчить про те, що попри активне впровадження цифрових інструментів кризової комунікації та електронного врядування, регіон все ще потребує розвитку цифрової інфраструктури громад, підтримки локальних цифрових ініціатив та посилення інтеграції цифрових технологій у сферу економіки й місцевого управління.

За час повномастабного вторгнення, інформаційний простір став одним із найбільш важливих важелів комунікаційного впливу на населення, тому органам місцевого самоврядування та державі неабияк важливо тримати під контролем інформаційну безпеку.

Війна показала себе гібридною, адже поширеними методами ураження від ворога стали часті кібератаки на державні сайти, банки, особисті дані та профілі у соціальних мережах громадян. В цих умовах активного поширення дезінформації місцева влада повинна забезпечувати безпеку, стабільність цифрових сервісів, безперервність надходження інформації у громадах та захист персональних даних людей.

Отже, цифрові інструменти кризової комунікації є важливою складовою сучасної системи місцевого самоврядування в умовах воєнного стану. Їх розвиток сприяє підвищенню ефективності управлінських процесів, оперативності реагування на кризові ситуації та формуванню стійкої цифрової інфраструктури територіальних громад.

Список використаних джерел:

1. ПУНКТ НЕЗЛАМНОСТІ – офіційний державний портал. URL: <https://nezlamnist.gov.ua/>
2. Індекс цифрової трансформації регіонів України підсумки 2025 року. URL: <https://backend.hromada.gov.ua/storage/uploads/files/research/indeks-cifrovoyi-transformaciyi-regioniv-ukrayini-2025>